

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/26/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013200857
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5013200857.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Zuzany Durišovej a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa: E. V., bytom v Y., zastúpený JUDr. Jozefom Uličným, advokátom so sídlom Paračka 1018, Likavka, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29 augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, v konaní o opravnom prostriedku podanom navrhovateľom proti rozhodnutiu odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14.6.2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sd/241/2013-28 zo dňa 10. decembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 24Sd/241/2013-28 zo dňa 10. decembra 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 14.06.2013, ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4, § 274, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) rozhodla, že navrhovateľovi aj naďalej patrí invalidný dôchodok v sume 363, 00 eur mesačne.

Krajský súd vo svojom odôvodnení uviedol, že v záveroch posudkových lekárov zo dňa 15.5.2013, 19.8.2013 a 23.9.2013 neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvody pochybovať. Námietky navrhovateľa uvádzané v opravnom prostriedku a na pojednávaní nemohol súd zohľadniť, pretože uvádzané zdravotné problémy boli známe pri posudzovaní navrhovateľa posudkovými lekármi a vyplývajú z odborných vyšetrení, ktoré boli podkladom pre ich závery. Nepredložil teda žiadne novšie odborné lekárske nálezy, ktoré by diagnosticky hodnotili jeho zdravotný stav rozdielne od hodnotenia stavu posudkovými lekármi sociálneho poistenia, teda nespochybnil ani posudkové závery, z ktorých súd pri rozhodovaní vychádzal. Uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľa zárobkovú činnosť v súčasnosti je mierou zodpovedajúcou zákonu.

Proti rozsudku podal navrhovateľ odvolanie. Uviedol, že nie je podstatné, či medzi posudkami posudkových lekárov sú rozdiely, pretože ide o posudkových lekárov zamestnaných u odporcu. Skôr je potrebné posudzovať súpis diagnóz v posudku, ktoré sú totožné s diagnózami ktoré v predchádzajúcich obdobiach posudzovali posudkoví lekári odporcu vždy so záverom, že sa u navrhovateľa jedná o pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 75 %. Napriek tomu, že nedošlo k vyliečeniu, odporca rozhodol, že znižuje mieru poklesu zo 75 % na 45 %. Posudkový lekár iba uviedol, že došlo k stabilizácii, zlepšeniu zdravotného stavu. Podľa posudkov špičkových neurológov u navrhovateľa nedošlo a ani nedôjde k zlepšeniu zdravotného stavu. Pokiaľ krajský súd tvrdí, že navrhovateľ nepredložil žiadne novšie odborné lekárske nálezy, ktoré by diagnosticky hodnotili jeho zdravotný stav rozdielne od hodnotenia stavu posudkovými lekármi, uviedol, že ani predchádzajúce lekárske posudky na základe ktorých odporca vyhodnocoval zdravotný stav navrhovateľa a jeho schopnosť pracovať od roku 2003, sa diagnosticky nelíšili o terajších posudkov a vždy predtým uznal odporca navrhovateľa za invalidného s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %. Navrhovateľ popiera, že by posudky predložené odporcom a posudky vyhotovené lekármi špecialistami boli v zhode. Odporcom znížená miera poklesu je mimo zákonného rozpätia. Navrhoval preto rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že súd zrušuje rozhodnutie odporcu a vracia jej vec na ďalšie konania. Zároveň žiadal nahradiť trovy konania.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia na účely súdneho i správneho konania. Navrhovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov. Pokiaľ navrhovateľ žiadal o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa tu poukázala na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, sú vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nieje dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Podľa odporkyne navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovala preto rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27. mája 2015 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www. nsud.sk](http://www.nsud.sk) <. najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 70 ods. 1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľa bol prvýkrát posudzovaný dňa 16.02.2004, na základe jeho žiadosti o invalidný dôchodok, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka so sídlom v Liptovskom Mikuláši. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie boli určené Choroby podporného a pohybového aparátu, kapitola XV., odd. E., položka 4c, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %. Podľa celkového posudku, ide o pacienta s nepriaznivou prognózou a s progresiou neurologickej symptomatológie napriek doteraz vyčerpaným možnostiam konzervatívnej rehabilitačnej a operačnej liečby je invalidný, lebo pred dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Na základe kontrolnej lekárskej prehliadky bol zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný dňa 14.03.2006, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš, pričom dospel k rovnakému záveru, pretože chronické vertebrogenne obtiaže v oblasti L chrčtice pretrvávajú v značnej intenzite aj po opakovanom chirurgickom zákroku v roku 2003.

Znova bol zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný, na základe kontrolnej lekárskej prehliadky, dňa 04.06.2009, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím tu boli určené Stav po operácii chrčtice, kapitola XV., oddiel E, položka 4.c, s mierou poklesu 75 %. Podľa posudku u navrhovateľa pretrvávajú bolesti v oblasti operovanej chrčtice s vyžarovaním do oboch DK s poruchou citlivosti vonkajšej strany celej pravej DK, vľavo porucha citlivosti na vonkajšej strane po oblasť kolena. Bolesti sú výrazné hlavne pri sedení, dlhšej chôdzi, ale pretrvávajú aj v noci.

Zdravotný stav navrhovateľa bol opätovne posudzovaný, na základe kontrolnej lekárskej prehliadky, dňa 15.05.2013 lekárom vykonávajúcim posudkovú činnosť sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím tu boli určené Stav po operácii medzistavcových platničiek, kapitola XV., oddiel E, položka 4.b, s mierou poklesu 45 %. Podľa posudku ide o posudzovaného s chronickými bolesťami v driekovej chrčtici s degeneratívnymi zmenami a vykleňovaním IV diskov v L4/5 a L4/S1 riešený operačne v 2/2003 -discektómia v L4/5, v 10/2003 discektómia v L5/S1. Pooperačné pretrvávajú recidívy bolesti, v neurologických nálezocho popisované prejavy koreňového dráždenia v L5 obojstranne a SI vľavo. EMG vyšetrenie z 4/2013 s nálezom myelinového postihnutia ľahkého až stredne ťažkého stupňa v n. tibialis anterior I. sin, postihnutie stredne ťažkého stupňa v n. gastrocnemius I. sin. Objektívnym vyšetrením zistená porucha statodynamiky v LS, postoj, chôdza sú bez antalgického postavenia, postoj na špičkách a päťach urobí, chôdza je bez paretických prejavov. Stav u posudzovaného si nevyžaduje časté intenzifikované liečebné intervencie, za posledné 2 roky 2 x preliečený sériou injekčné aplikovaných analgetík pri akútnych zhoršeniach, v ostatnom čase intermitentne užíva peronálne analgetika. Miera poklesu už nie je 75 %, ale je 45 %. Podľa výroku posudku je navrhovateľ invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách už nie je 75 % ale je 45 %.

Odporkyňa vydala dňa 14.06.2013 rozhodnutie, ktorým rozhodla, že navrhovateľovi podľa § 73, § 112

ods. 4, § 274, § 82 a § 293ce zákona naďalej patrí invalidný dôchodok v sume 363,00 eur. Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok.

Na základe konania o opravnom prostriedku z dôvodu nesúhlasu s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri kontrolnej lekárskej prehliadke, bol zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný dňa 19.08.2013, lekárom vykonávajúcim posudkovú činnosť Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš, pričom dospel k rovnakým záverom, ako pri predchádzajúcom posudzovaní. Okrem iného v posudku uviedol, že posudzovaný doložil nový odborný nález so záverovaním stavu ako pri kontrolnej lekárskej prehliadke v máji 2013, vzhľadom k tomu nemenil svoje rozhodnutie o miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Následne bol zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný dňa 23.09.2013, posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredia, vysunuté pracovisko v Poprade. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím boli určené Stavy po operácii chrčtice a medzistavcových platničiek, s častými recidivujúcimi prejavmi nervového a svalového dráždenia, s podstatným obmedzením výkonnosti organizmu, Kapitola XV, oddiel E, položka 4.b., s mierou poklesu 45 %. Podľa celkového posudku bol posudzovaný v minulosti opakovane operovaný pre poškodenie medzistavcových platničiek v oblasti driekovej chrčtice. Podľa posledných neurologických vyšetrení pretrvávajú bolesti driekovej časti chrčtice, s oslabením citlivosti na bočnej ploche stehien obojstranne. Doteraz pre ťažkosti s močením na urologickom pracovisku vyšetrený nebol a prejavy ťažkostí nezodpovedajú jednoznačne neurologickému pôvodu. Pri dnešnom hodnotení zdravotného stavu potvrdzuje bolesť v oblasti driekovej chrčtice, s obmedzením pohyblivosti v driekovej časti chrčtice, ale nie sú prítomné hypotrofie svalstva DK. Pri snahe o vyšetrenie napínacích manévrov posudzovaný nespokupracuje, predklon vykonáva obmedzene, ale pri neurologickom vyšetrení je sila pri vyšetrení plantárnej a dorzálnej flexie súmerná, bez obmedzenia, následne ale pri pokuse o stoj na špičkách a päťách, tvrdí, že nemôže stoj na päťách urobiť. Pri vyšetrení na lôžku si sadá a vstáva z lôžka v priamej rovine, čo pri výraznom poškodení driekovej chrčtice nie je možné. Popísaný nález pri odbornom neurologickom vyšetrení a pri dnešnom vyšetrení neurológom zodpovedá zaradeniu do kapitoly XV, oddiel E, položka 4b. Posudzovaný mal vykonanú magnetickú rezonanciu LS chrčtice dňa 13.09.2013, kde je popísaný nález protrúzií na úseku L3/4 a L4/5, ale výrazný postih nervových koreňov uvedený nie je. Popísaný nález v kontrolných neurologických vyšetreniach a pri dnešnom hodnotení zdravotného stavu zodpovedá miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %. Prvotné hodnotenie bolo urobené bezprostredne po opakovaných neurochirurgických výkonoch.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je vecne správne. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľa, a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 2501 ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku a na tieto odkazuje. Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskejších nálezochoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľ udával, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovet.

Odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že v správnom súdnictve súdy postupujú podľa 5. časti OSP preskúmajú zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov a v zásade nie je ich úlohou vykonávať resp. dopĺňať dokazovanie na skutočnosti, ktorých preukázanie je podmienkou zistenia skutkového stavu už v správnom konaní, preto námietku navrhovateľa vytýkajúcu súdu prvého stupňa, že nevykonával ďalšie navrhované dokazovanie, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú.

Navrhovateľ nepredložil v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by záver odporkyne spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený. Neuvedol nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkových lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľa zhoršil, nič mu nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jeho zdravotného stavu.

Posudky vypracované v tomto konaní dospeli k rovnakým záverom pokiaľ ide rozhodujúce zdravotné postihnutie i určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov. Z jednotlivých posudkov vyplýva, že posudkoví lekári odborne posúdili a vyhodnotili zdravotný stav navrhovateľa a zhodne dospeli k záveru, že zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľa je na úrovni 45 %.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, že odporcom znížená miera je mimo zákonného rozpätia, nakoľko ochorenie navrhovateľa je zaradené do Oddielu F, položka 4c, odvolací súd uvádza, že táto nieje dôvodná. V posudkoch posudkových lekárov (z 15.05.2013, z 19.08.2013, z 23.09.2013) boli ako rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa stanovené choroby podľa Kapitoly XV, oddiel E a položka 4b, kde je miera poklesu zárobkovej činnosti v rozmedzí 35 % - 45 %.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.